

Till
Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Ärendenummer: NV-05023-16.

Synpunkter på Fennovoimas program för miljökonsekvensbedömning för anläggning för inkapsling och slutförvar av använt kärnbränsle.

Med vilken rätt tar vi oss friheten att producera kärnenergi för eget bruk och lämpa över radioaktivt avfall och stora kostnader på våra barn och barnbarn? Med vilken rätt utsätter vi kommande generationer och framtida natur för de idag kända, såväl som ännu inte kartlagda, risker som följer i kärnkraftens spår? I dagens samhällsdebatt är kärnenergis etiska dilemma ofta en icke fråga, men kärnenergikedjans långsiktiga miljö- och hälsokonsekvenser är oöverblickbara vilket gör energiformen etiskt helt oacceptabel.

Som första land i världen har Finland godkänt en slutförvarsmetod, den sk KBS-3, för högaktivt kärnavfall. Tekniken som utvecklats i samarbete mellan finska Posiva och svenska SKB är ännu inte godkänd i Sverige och har mött mycket omfattande kritik. Flera forskarteam och miljöorganisationer har påtalat att det finns forskningsresultat som visar att förvarets kopparkapslar riskerar att korrodera och läcka radioaktivitet till omgivande grundvatten betydligt snabbare än de minst 100 000 år som krävs. (Förteckning över forskningsartiklar om kopparkorrosion i syrefri miljö: www.mkg.se/kopparkorrosion)

Sydänneva i sydvästra delen av Pyhäjoki kommun eller Euraåminne är de enda två lokaliseringsplatser för avfallsanläggning som föreslagits. Uppenbart är att berggrundens kvalitet får stå tillbaka för vad som är politiskt möjligt att genomdriva. Vore samhällets högsta prioritet långsiktigt säkert slutförvar, så krävs jämförande studier där ett stort antal platsers geologiska förutsättningar undersökts noggrant.

I augusti meddelade strålsäkerhetscentralen Stuk att Fennovoima/Rosatoms säkerhets- och verksamhetskultur uppvisar allvarliga brister, och de fick medhåll av Finlands näringsminister Olli Rehn. Även oro för om det finns tillräckligt med kärnkraftskunnande hos ledningen har framförts. Tillstånd för radioaktiv verksamhet kan bara ges till förtroendeingivande och seriösa aktörer. Är Fennovoima, efter alla ljusskygga turer genom åren och höstens kraftiga kritik från bla strålsäkerhetsmyndigheten, verkligen att anse som förtroendeingivande och seriös?

Klimatförändringarna ger helt nya förutsättningar vad gäller ekologi, ekonomi och sociala strukturer. Forskare anser att vi gått in i en ny geologisk era , Antropocen, och FN:s klimatpanel varnar för att mänskligheten riskerar att drabbas av extrema väderförhållanden, svårigheter med livsmedels- och vattenförsörjning, ökat antal våldsamma konflikter, mer ekonomisk och social oro mm., mm. Stabila samhällsfunktioner, inte minst vad gäller energiproduktion, krävs för att minimera riskerna i denna föränderliga framtid.

Kärnkraft är oerhört sårbar, tar lång tid att bygga, och är mycket teknik- och kapitalintensiv. Detta försinkar den nödvändiga omställning som snabbt måste ske, bort från fossil energi till långsiktigt hållbar, förnybar energi. Flexibel, förnybar energiproduktion passar väl in i en modern energimix i Europas allt mer sammanlänkade elnät, vilket kärnkraft inte gör.

Naturskyddsföreningen i Robertsfors vill härmed kraftigt framhålla att Fennovoimas reaktor måste nekas byggnadstillstånd och avfallsplanen underkännas.

Robertsfors 2016-11-10

Erik Ahnqvist, ordförande Naturskyddsföreningen Robertsfors

Elisabeth Holmström, styrelseledamot Naturskyddsföreningen Robertsfors.